



P.Z. br. 554/5

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/106
Urbroj: 50301-29/09-19-21

Zagreb, 3. listopada 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu – amandmani Vlade

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu, podnosi sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman I.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„Članak 5. mijenja se i glasi:

„Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, ako do navršene 21. godine života bude prijavljena u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu ili u matičnom uredu u Republici Hrvatskoj radi upisa u evidenciju kao hrvatski državljanin.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo i osoba starija od 21. godine života, rođena u inozemstvu čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, ako u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnese zahtjev za upis u evidenciju hrvatskih državljana, a Ministarstvo unutarnjih poslova prethodno utvrdi da ne postoje zapreke iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

Osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, a ne udovoljava pretpostavci iz stavka 1. ovoga članka, stječe hrvatsko državljanstvo ako bi ostala bez državljanstva.““.

Obrazloženje:

U Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu u članku 2. dodan je novi stavak 2. te se prihvaćanjem u izmijenjenom obliku amandmana Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske omogućava u predloženom roku stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom i onim osobama rođenima nakon stupanja na snagu Zakona o hrvatskom državljanstvu, starijima od 21 godine, čiji je jedan od roditelja bio hrvatski državljanin u trenutku njihova rođenja, a propustio ih je prijaviti do njihove punoljetnosti radi upisa u evidenciju državljana Republike Hrvatske. Rok od dvije godine je primjeren jer će se zainteresirane stranke moći informirati o navedenoj mogućnosti stjecanja hrvatskog državljanstva putem mrežne stranice Ministarstva unutarnjih poslova.

Amandman II.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Članak 11. mijenja se i glasi:

„Iseljenik i njegovi potomci mogu prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Stranac koji je u braku s osobom iz stavka 1. ovoga članka može steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je osoba koja se prije 8. listopada 1991. godine iselila s područja Republike Hrvatske u namjeri da u inozemstvu stalno živi.

Iznimno, iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je i pripadnik hrvatskog naroda koji se iselio s prostora u sastavu bivših država u kojima se, u vrijeme iseljenja, nalazilo i područje današnje Republike Hrvatske.

Iseljenikom se ne smatra osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske na temelju međunarodnog ugovora ili se odrekla hrvatskog državljanstva, osoba koja je promijenila prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska te osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske, a nije imala bivše hrvatsko republičko državljanstvo, odnosno zavičajnost na području Republike Hrvatske.““.

Obrazloženje:

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske predložio je amandman koji bi omogućio da se iseljenikom u smislu ovoga Zakona smatra i osoba, pripadnik hrvatskog naroda, koji se iselio s hrvatskih etničkih prostora u sastavu država u kojima se nekada nalazilo i područje današnje Republike Hrvatske. Cilj predloženog jest da se izbjegne

neprihvatljivo razbijanje hrvatskog iseljništva na one koji su iselili s područja današnje Republike Hrvatske i one koji su iselili s hrvatskih etničkih prostora u okviru država u čijem je sastavu nekada bilo i područje današnje Republike Hrvatske.

Amandman Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske nije moguće prihvatiti u predloženom obliku jer bi znatno usložnio postupak stjecanja hrvatskog državljanstva prethodnim utvrđivanjem je li prostor s kojeg se osoba ili njezin predak iselio, a koji je bio u sastavu država u kojem se nekad nalazilo i područje današnje Republike Hrvatske, doista predstavljao i hrvatski etnički prostor. Stoga se ovim amandmanom omogućava stjecanje hrvatskog državljanstva svim pripadnicima hrvatskog naroda koji su iselili u inozemstvo s prostora u sastavu bivših država u kojima se, u vrijeme iseljenja osoba ili njihovih predaka, nalazilo i područje današnje Republike Hrvatske.

Amandman III.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Članak 24. mijenja se i glasi:

„Osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom ili rođenjem na području Republike Hrvatske, u evidenciju o državljanstvu upisuju se prilikom upisa u maticu rođenih. Zahtjev za upis u evidenciju može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu.

Poslove stjecanja hrvatskog državljanstva podrijetlom i rođenjem na području Republike Hrvatske obavlja nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva podnosi se osobno u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, prema mjestu odobrenog privremenog odnosno stalnog boravka.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako se radi o osobi s invaliditetom, zahtjev iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti putem zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu.“.

Obrazloženje:

S ciljem provedbe Nacionalnog programa reformi 2019., u okviru reformskog prioriteta „Unaprjeđenje javne uprave“ koji uključuje mjeru „Decentralizacija i racionalizacija“, odnosno stvaranja jedinstvenog i usklađenog normativnog okvira kojim se uređuje sustav državne uprave, potrebno je članak 24. stavak 2. Zakona o hrvatskom državljanstvu izmijeniti na način da poslove stjecanja hrvatskog državljanstva podrijetlom i

rođenjem na području Republike Hrvatske obavljaju nadležna upravna tijela županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva, a ne više uredi državne uprave kako je propisano važećim Zakonom.

Člankom 33. stavkom 1. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19) propisano je da se poslovi neposredne provedbe zakona u prvom stupnju mogu posebnim zakonom povjeriti jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Člankom 67. stavkom 1. istoga Zakona propisano je da uredi državne uprave u županijama ustrojeni na temelju Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 150/11, 12/13 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 93/16 i 104/16) nastavljaju s radom do stupanja na snagu posebnih zakona kojima će se pojedini poslovi državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave povjeriti županijama.

Amandman IV.

Članak 17. mijenja se i glasi:

„Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

„Članak 30.a

Na prijedlog ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje, hrvatskim državljaninom s danom 8. listopada 1991. godine smatra se nestali i smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nema upis u evidenciju hrvatskih državljana.

Hrvatskim državljaninom smatra se i osoba rođena u razdoblju od 8. siječnja 1977. do 8. listopada 1991. godine, kojoj su u trenutku rođenja oba roditelja imala hrvatsko državljanstvo, ali joj je u evidenciji o državljanstvu upisano drugo državljanstvo, ako u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnese zahtjev za utvrđivanje hrvatskog državljanstva.“.

Objasnenje:

Člankom 17. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu dodaje se novi članak 30.a kojim se regulira pitanje državljanškog statusa nestalih i smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji nisu imali hrvatsko državljanstvo u trenutku nestanka, odnosno stradavanja.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske dostavio je zaključak sa svoje 28. sjednice, održane 26. rujna 2019. godine, kojim je predloženo da se putem instituta utvrđivanja hrvatskog državljanstva uredi i mogućnost naknadnog upisa u evidenciju državljanstva Republike Hrvatske i osoba rođenih prije stupanja na snagu Zakona o hrvatskom državljanstvu, čija su oba roditelja bili hrvatski državljani u trenutku njihovog rođenja, a upisano im je neko drugo državljanstvo.

Navedena materija uređuje se kroz ovaj amandman na način da se u članku 30.a dodaje stavak 2. U obzir je uzeto razdoblje od 8. siječnja 1977. do 8. listopada 1991. godine kada je važio Zakon o državljanstvu SFRJ koji je u članku 22. sadržavao odredbe o

rješavanju sukoba republičkih zakona o državljanstvu. Odredbom stavka 1. navedenog članka Zakona, izričito je bilo propisano da se republičko državljanstvo djetetu određuje prema zakonu republike čije državljanstvo imaju oba roditelja u trenutku njegova rođenja. Dakle, djetetu rođenom u spomenutom razdoblju od roditelja hrvatskih državljana doista je trebao biti upisan podatak o državljanstvu ondašnje Socijalističke Republike Hrvatske u maticu rođenih i evidenciju državljanstva jer je odredbom članka 4. stavka 1. točke 1. tada važećeg Zakona o državljanstvu Socijalističke Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 32/77) bilo propisano da će hrvatsko državljanstvo podrijetlom steći dijete čiji su roditelji hrvatski državljani. Stoga je u odredbi stavka 2. izričito navedeno da su oba roditelja morala imati hrvatsko državljanstvo u trenutku rođenja osobe koja podnosi zahtjev za utvrđivanje hrvatskog državljanstva.

Navedena materija bila je predmet i amandmana Kluba zastupnika SDSS-a i Kluba zastupnika SDP-a (amandmani 10. i 11.) pa bi ovim amandmanom bili obuhvaćeni i prijedlozi ta dva kluba zastupnika u Hrvatskome saboru.

Amandman V.

Članak 19. mijenja se i glasi:

„Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine.“

Obrazloženje:

Naime, radi usklađenja sa Zakonom o sustavu državne uprave, potrebno je da ovaj Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu stupi na snagu 1. siječnja 2020. godine.

The seal of the President of the Republic of Croatia is circular, featuring the coat of arms of Croatia in the center. The text 'REPUBLIKA HRVATSKA' is written around the top inner edge, and 'PREDSJEDNIK' is written across the middle. The number '2' is visible above the coat of arms. Below the seal, the name 'mr. sc. Andrej Plenković' is printed, with a handwritten signature in blue ink over it.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković